

Garcia, dict. cap. 9. num. 12. Rota decisi 152. num. 3. part. 3. in recent. Unde & jus patronatus separatum venditur, quod jure licet. Quo argumento utitur Vivian. lib. 4. cap. 1. num. 9.

¹¹¹ Cui pro communis sententia, poterit responderi, hæreditatem duplice adhuc post aditum hæreditatem confidari, vel confusam cum bonis hæredis, vel ab eis separata, quatenus est universum jus, quod defectus reliquit tempore mortis, in quod hæredes successit, sub hac ratione est quid universale; non sic sub illa: cum autem distrahitur, non consideratur ut pars patrimonij successoris, sed ut defuncti substantia, id est hæreditas nuncupatur, quæ viventis nulla est; l. 1. ff. de hæredit. vel action. vendit. Hinc est, ut singula res hæreditaria non censeantur venditæ, sed universitas in qua continentur; Ant. Gom. variar. lib. 2. c. 2. n. 44. Hermosil. in l. 34. glof. 1. num. 1. tit. 5. p. 5. Quod aperite constat ex l. 2. ff. eod. juncta Glof. ibi, verb. De evictione, qua probatur venditorem hæreditatis non teneri de evictione pro rebus singularibus hæreditariis, quæ evincuntur, Olea de cession. jur. tit. 7. q. 5. n. 14. Cyriac. tom. 1. contro. 17. n. 26. de quo fusc Hermosil. ubi proximè, quia singula res seorsim non venduntur. Sic & jus patronatus transferri in emptorem hæreditatis, nihil impedit.

Ibi: Imò si pars hæreditatis vendita fuerit.

¹¹² Si hæreditatis pars distrahitur, cum in ea jus patronatus Ecclesiasticum fuerit, emptor pro ea parte efficitur patronus, Hermosil. in l. 15. glof. 4. n. 5. tit. 5. p. 5. Salced. in addit. ad Bernard. Diaz. reg. 401. ampliat. 1. Sanch. d. dub. 80. n. 3. & dixi sup. lib. 1. c. 1. n. 12.

¹¹³ Sed superior assertio de translatione juris patronatus in emptorem hæreditatis minimè procederet, si in ea nihil aliud sit, vel aliquid ita exiguum, ut pretium pro ipso jure patronatus constitutum agnoscatur, Lambertin. dict. 9. 5. art. 15. num. 12. Sanch. num. 10.

Ad Numerum. 9.

¹¹⁴ Adde Sanch. d. c. 3. dub. 93. num. 8. qui num. 5. docet, melioratum in Tertio, & Quinto, non succedere parenti in jure patronatus, Spin. d. glof. 4. n. 54. Multò magis excluditur ex hæreditatus, Sanch. n. 4. Lambertin. d. quæst. 5. artic. 2. Vivian. lib. 4. cap. 2. n. 55. etiam si non mala mente ex hæredetur; nam eti filii ea ex hæredatio non noceat quoad successionem in jus patronatus libertorum. l. si patronatus 12. §. Si quis non mala, ff. de bon. libertor. aliud in jure patronatus hæreditario Ecclesiastico dicendum est ex manifesta differentia ratione; ad illud etenim consequendum sufficit, filium non esse exheredatum, licet hæres non existat parenti, d. l. si patronus, §. fin. ad istud verò, nisi hæreditatem aeat descendens, non admittitur, ut dictum est sup. nu. 102. filium quidem bona mente ex hæredatus, & non nota causa, pro ex hæredato non habetur quod effectus juris, hæres tamen non est. Sed si pater per fidicommissum sic ex hæredato sciam reliquerit hæreditatem, hoc circuitu usus, ut magis illi consularat, iuxta l. malii 18. ff. de lib. & postib. & dict. §. Si quis non mala, tunc non excludetur à jure patronatus, sed tanquam fidicommissarius universalis, qui hæredis loco habetur, illud capiet, iuxta doctrinam Molin. de qua sup. n. 108. cum in hac specie plurimum urget vehementis præsumpto, quod testator voluit, ne jus patronatus apud hæredem extraneum permaneret, nec filium eo privari; eti filium alium instituerit. Vide. sup. n. 109.

Circa filium in legitima institutum videoas, quæ sunt sup. numer. 92. ubi de feudo, & emphyteusi hæreditariis. Et hucusque dicta procedunt utique in jure patronatus mixto.

Vers. Quod fit, ut si filius.

¹¹⁵ Si quis paternam suam legitimam vendat, emptor minime patronus efficitur, ergo filius à parte jus patronatus Ecclesiasticum habeat, quoniam legitima est bonorum pars, non hæreditatis; ut ex plurimis probat Merlin. de Legitim. lib. 1. tit. 1. q. 2. n. 1. nisi de commodis filij tracte-

tur, ut ipse cum aliis docet n. 9. 11. & cum in hoc casu non agatur de utilitate ipsius filij, sed alterius; ut bonorum pars, universitas dici non potest, ut cum ea jus patronatus transferatur. Sed hoc limitari potest, quando jus patronatus obvenit filio accessori ad rem existentem in legitima; nam sat erit, ut cum ea jus patronatus transferatur; ad quæ vide sup. num. 96.

Ibi: Item & illud hinc colligitur.

De jure patronatus hæreditario potest is, qui Ecclesiam 116 construxit, vel alia illud adeptus primò est, disponere donatione, aut alio titulo in præjudicium suorum, aut extraneorum hæredum, Sanch. sup. dub. 92. nu. 1. Vivian. lib. 4. cap. 2. num. 14. vers. Non obstat, quod patronus, Didac. Perez in l. 1. tit. 6. lib. 1. Ordinam. Idem est de antiquo, quod possessor à fundatore per successionem habuit, Sanch. sup. Molin. d. c. 24. n. 30. ubi cum D. Covar. hic resolvit, licere jure antiquum hæreditarium uni ex filiis prælegare in præjudicium carcerorum; & ita communiter docent DD. teste Vivian. post c. 2. n. 27. lib. 14.

Observandum est cum eodem Molina, Episcopi consen-

sum intervenire debere: quod regulare est, quoties jus patronatus Ecclesiasticum per se ab aliis universitate in laicos transferatur, Vivian. c. 1. n. 17. 18. Molin. sup. num. 13.

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 117

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 118

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 119

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 120

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 121

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 122

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 123

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 124

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 125

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 126

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 127

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 128

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 129

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 130

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 131

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 132

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 133

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 134

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 135

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 136

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 137

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 138

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 139

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 140

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 141

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 142

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 143

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 144

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 145

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 146

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 147

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 148

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 149

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 150

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 151

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 152

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 153

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 154

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 155

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 156

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 157

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 158

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 159

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 160

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 161

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 162

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 163

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 164

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 165

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 166

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 167

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 168

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 169

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 170

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 171

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 172

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 173

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 174

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 175

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 176

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 177

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 178

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 179

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 180

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 181

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 182

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 183

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 184

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 185

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 186

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 187

Mantic. decisi 86. num. 6. Barbos. d. allegat. 71. num. 1. 12. 188

- 37 L. quoties, C. de rei vendicat. in Ecclesia, & Ecclesiastice vendentibus procedit. Limitatur, n. 38.
- 39 Non procedit quando posterior empor priorem alienationem cognovit.
- 40 Nec si posterior cui res traditur habeat titulum lucrativum, & prior contrahens onerosum.
- 41 Duobus eadem re diverso tempore vendita, & tradita, in dubio presumitur in possessionem prius venisse, qui in contractu praecepsit.
- 42 Ex duabus emporibus ejusdem rei ille preferetur, qui prior satisfecerit venditori, et si alter possessionem antea obtinuerit.
- 43 Limitatur, si venditor dominus non sit.
- 44 Emens cum pacto de non alienando, & hypotheca, aut cum eo solo pacto, an preferatur postea ementi, ac possessionem adipiscenti? ad n. 48.
- 49 L. quoties, in pignoribus non procedit.
- 50 Res vendita, & tradita a non dominis, si hic deinde dominus efficiatur, venditor ex traditione facta dominum queri.
- 51 In locatione an locus sit d.l. quoties? ad n. 54.
- 55 Quid in contractibus juramento vallatis? ad n. 59.
- 60 Quidam circa eandem constitutionem observantur, usque ad fin.

UT plenissime comprehendantur omnia circa decisionem l. quoties 13. C. de rei vendit. de qua D. Covar. sub capite isto, expedit consulere Greg. Lop. in l. 50. tit. 5. part. 5. & ibi Hermosill. glof. 1. cum seqq. Merlin. de pignorib. lib. 4. quaf. 30. Anton. Gom. variar. lib. 2. cap. 2. n. 20. Guttier. de jura mentis confirmator. part. 1. cap. 30. Aug. Barbos. in collectan. ad dict. l. quoties, Mozzi. de contractib. tit. de empt. cap. de natura lib. empion. a n. 3. Thesau. question. foren. lib. 4. q. 64. Par. Molin. de just. tract. 2. disp. 3. 69. Lessi. eod. tract. lib. 2. cap. 21. dub. 20. ex n. 140. Dicastill. de just. lib. 2. tract. 9. disp. 1. dubit. 8. Card. Lug. in simil. tract. tom. 2. disp. 20. sect. 1.

2 Variis modis contingere potest, ut ex contractu emptionis, vel alio, plures ad eandem rem habeant actionem. Primo, quando duobus simul res pro parte vendit, aut simpliciter, quia etiam pro virili unicuique distracta censeretur argumentum. I. fundus 16. §. Si duo, ff. de pignor. & hypoth. Greg. Lop. in d.l. 50. gl. 2. & hoc causa traditio, five uni, five alteri fiat, nullius jus ad suam portionem auferatur. I. si debitor. 10. ff. de pignorib. & hypoth. ex quo constat d.l. quoties, & ad hoc aptari non posse.

Secundum, si plures simul emant fundum in solidum, & omnes ad petendum veniant ante traditionem, concursu inter eos partes sient; ut in similibus fieri solet, l. 1. §. interdum, ff. de usufruct. accrescend. l. conjunctim 78 ff. de legat. 3. l. finita 14. §. Cum autem plures, ff. de damn. infect. Sed si aliquis prior possessionem nanciscatur, ille proculdubio potior habebitur, ex d.l. quoties, quae absque difficultate hic procedit, Greg. Lop. ubi proxime.

Tertium, potest preium diverso tempore in solidum duobus vendi, & ante traditionem qui prior est tempore, potior est jure, l. 7. tit. 7. p. 7. ubi Greg. Lop. glof. ult. Lef. sup. n. 140. Dicastill. n. 261. Card. Lug. num. 163. Quod si traditum fuerit aliud, ille, et si al. in modo contraxerit, obtinebit, qui primus possessionem adeptus est; at probatur in dict. l. quoties, l. qui tibi 6. C. de hered. vel action. vend. l. 50. tit. 5. p. 5. & docent Castill. controversiar. lib. 5. c. 80. n. 25. Thesau. sup. num. 1. Ant. Gom. ubi proxime, Dicastill. num. 262. Cald. Lug. num. 164. Menoch. conf. 122. num. 78. Guttier. num. 1. Fachin. controversiar. lib. 2. cap. 2. resolut. 62. a num. 5. qui fatetur hoc contradictione non carere, ut videre licet apud Guttier. practicar. lib. 3. q. 65. a n. 7.

Quae constitutio communiter ampliatur ad alios simi-

les contractus tam onerosos, quam gratuitos, ut feudum, emphyteusum, donationem; Aut. Gom. ubi proxime, Merlin. sup. vers. Cujus legis. Barbos. a num. 3. Castill. n. 44. Hermos. ex num. 2. Noguerol. allegat. 14. num. 48. Lessi. dict. vers. Dico secundo, Valasc. de juri. emphyteutic. quaf. 14. num. 7. Molin. num. 6. Idem dicendum est in primogenio ex causa onerosa, & irreversibili, juxta l. 44. Taur. nam si postea fundator res, ex quibus majoratum instituerat, alteri in primogenium tradat, hic melioris erit conditionis; quod limita si fiat de licentia Principis, quae per primum actum expiravit, ut explicat Gregor. Lop. in d.l. 50. glof. 1. ad fin. quem videas, & Hermosill, qui alios refert, n. 30. & 31.

Ibi: Illejus constitutionis ea est ratio.

Ratio est, quia ex contractu emptionis, & similibus, regulariter nullum jus in re queritur emptori, sed actionem duntaxat personalem habet adversus dominum venditorem, cum pleno iure dominum retineat cum facultate alienandi, l. qui tibi 3. C. de iis. q. a non domin. Richard. in §. Vtique tamen, num. 4. 6. Inst. de empr. Marecot. variar. lib. 2. cap. 61. n. 3. Anton. Gom. in l. 40. n. 16. 18. Card. Lug. num. 164. Illud in cum, cui postea ex titulo legitimo rem tradit, transfert. Nec novus dominus potest molestari, in quem, cum successor singularis sit, actio personalis non datur; ut probavi lib. 1. cap. 8. num. 4. De qua Ratione, Ant. Gom. Lessi. Molin. & alii pro conclusione supra laudati.

Nihil autem interest quoad eam constitutionem, ut vera, vel facta traditio intercesserit, quandoquidem per actus factos vera possesso, & dominum transferri potest, l. quod meo 18 ff. de acquir. possess. Ant. Gom. in l. 45. Taur. num. 45. Dicastill. a num. 264. Cardin. Lug. num. 165. vers. Quartio, traditionis nomine, & ali statim referendi. Unde si quis vendat domum Cajo, ac deinde Titio constituens se hujus nomine possidere, quamvis Cajo postea eam vere tradat, Titius superabit; Castill. sup. num. 17. Thesaur. num. 3. Merlin. num. 29. Magon. Lucens. decis. 21. num. 5. part. 2. Ant. Gom. dict. cap. 2. num. 26. vers. Quartio principaliter, Bernard. Diaz. reg. 229. Barbos. num. 11. Hermosill. num. 9. Molin. num. 4. Thesau. tamen d. quaf. 64. num. 4. differentiam constituit inter veram traditionem, & clausulam Constituti, quoad rem duobus in emphyteusum concessam, sentiens, primum contrahentem secundo preferendum, cuius nomine dominus constituit se possidere.

Sed communis proxima conclusio nonnullis limitatio- nibus subjecitur, ut quibus Barbos. num. 12. & Hermosill. a num. 10. Prima est, in venditione conditionali cum clausula Constituti; nam si pendente conditione, eadem res alii pure vendatur, veraque, vel facta traditio subequatur, posterior emptor potior habebitur, eti conditio prima venditionis advenit; Ant. Gom. in d.l. 45. num. 93. Barbos. ubi proxime. Guttier. in §. Sui. num. 197. Inst. de hered. qualit. Hermosill. num. 10. Quod est declarandum ex Anton. Gom. quando clausula illa fuit utique conditionalis; alioquin si esset pura, ita ut venditor statim vellat, dominium in emptorem transire, quanquam conditionalis fuisse venditio, praemissa limitatio non haber locum, quoniam dominium voluntate domini ex titulo conditionali transferri ante implementum conditionis potest, l. dicitur frustus 8. §. ult. ff. de jure. dot. l. sub conditione 18. ff. de solutionib. latè Amat. variar. lib. 2. resolut. 62. a num. 5. qui fatetur hoc contradictione non carere, ut videre licet apud Guttier. practicar. lib. 3. q. 65. a n. 7.

Secondum limitatur, si quid vendatur ad mensuram, eadem 8 clausula adiecta; si enim quis emeret priusquam res metiretur, & possessionem etiam obtineat per actus, veros, vel factos, precedente mensura, si ad eam venditum est; primum emptorem vincit: Mantic. de tacit. & ambig. convent. lib. 4. tit. 17. num. 4. Hermosill. num. 13. Tusci. practicar. conclus. lit. E. conc. 144. num. 17. Barbos. sup. Quæ limitatio eadem ratione, que proxima sustinetur; quoniam hujusmodi venditio conditionalis est, & imperfecta, ex quo clausula Constituti, ad translationem dominii,

&

& possessionis, non prodest; de quo D. Covar. practicar. cap. 3. n. 6. Menoch. conf. 26. num. 29. Trentacinq. variar. lib. 3. tit. de emption. resol. 5. num. 1. Quæ utique potest declarari secundum doctrinam Gomezii nuper traditam, quando fundus, vel alia res certa, ad mensuram tota distrahitur.

9 Tertiò, quando clausula Constituti additur in favorem absens, quantumvis Notarius eius nomine accepte, quo casu si alius comparet, possessionemque ejusdem rei consequatur, antequam ratum absens habeat quod gestum est, secundus emptor melioris erit conditionis; Ant. Gom. n. 83. Valasc. consult. 55. n. 2. Hermosill. num. 16. Barbos. d. n. 12.

10 Quartò, ultra alias limitationes, de quibus per Barbos. & Hermosill. si res veneat habita fide de preio certa die solvendo, & venditor constitutus se nomine emptoris possidere, si tempore prescripto solutio non fiat ob moram debitoris, si, qui postea emerit, priori preferetur, ut observat Cancer. variar. part. 1. c. 13. de empt. n. 6.

11 His adjicendum est, veram, vel factam traditionem nullo modo impeditre, ne potior sit secundus emptor, in quem res transflata est, quando pretium numerarum, oblatum non fuit, aut venditor fidem non habuit de preio; atque ita qui primus possessionem adeptus est, satisfactione data venditori, is prævaler, etiam si alter prius per actum verum, vel factum in possessione rei constitutatur, si pretium non solvat, nec aliter satisfaciatur; Molin. num. 3. Hermosill. num. 37. ubi alii; Caroc. de excusione. bonorum. quest. 13. quest. 10. princip. num. 43. Gratian. disceptat. c. 5. 3. numer. 9. Barbos. num. 25. Card. Lug. num. 165. Ratio est, quia ex venditione per traditionem non transferrunt dominium in emprem, nisi venditori satisfaciatur, §. Vendita. Inst. de rer. division. Cancer. sup. n. 2. Greg. Lop. in l. 1. glof. ult. tit. 1. part. 1. Richard. in d. §. Vendita. num. 1. Hermosill. cum plurib. in l. 2. 8. glof. 1. n. 1. tit. 5. ubi textus, Molin. disp. 368. numer. 15. Merlin. dict. lib. 4. quaf. 41. numer. 3.

12 Similiter dicendum est, si duobus eadem res vendatur, & tradatur, quorum unus pro parte pretium solvit, alter integrè venditori satisfecit, hic enim præferendus est, eti posterior in emptione, traditione, & satisfactione sit, nemur in parte, sed in tota re vendita, quis dominum nec pro parte transit, antequam integrè pretium satisfactio præstetur; Cancer. sup. n. 5. Surd. decis. 220. n. 12. Bart. in l. futuras. §. Qui venditum, ff. de cont. emption. Gratian. d. cap. 3. 23. n. 2. Hermosill. cum aliis, in l. 2. 8. glof. 1. num. 3. tit. 5. part. 5. qui n. 4. idem esse ait, si vel unus numerus deficeret, allegans Narbon. in l. 30. glof. unicus. in fine, i. 7. lib. 1. Recopilat.

13 Quoties tamen emptor succumbit, nisi sciens rem alii venditum comparet, agere ad interesse contra dolosum venditorem potest, dict. l. 50. tit. 5. part. 5. l. qui tibi 6. C. de heredit. vel alt. vendic. Molin. dict. disp. 369. num. 2. Hermosill. in ead. l. 50. num. 43. Anton. Gom. sup. cap. 2. num. 20. vers. Quinto principaliter, Barbos. num. 39. Hevia Bolanos in commerc. terrefr. lib. 1. c. 12. n. 5. 2. Merl. sup. m. 2. Dicastill. n. 263.

Ad Num. 1.

14 Venditor, qui rem distractam tradere potest, ad id compellitur, nec liberatur interesse solvens; sed si eam præstandi facultatem non habeat, interesse loco rei succedit; Gregor. Lop. in l. 7. glof. ult. tit. 5. part. 5. Amat. variar. lib. 1. resolut. 34. num. 3.. ubi plurimi, Castill. controversiar. lib. 2. cap. 25. num. 2. 8. Menoch. conf. 92. num. 63. Pinell. in l. 1. part. 3. num. 25. C. de bon. matern. Boë. decis. 48. num. 2. Matieno. in l. 2. 8. glof. 1. num. 4. tit. 7. lib. 5. Recopilat. Tusci. lit. V. conc. 55. num. 1. Cevall. commun. tom. 1. quest. 459. vers. Sed contrarium, Ovuald. ad Donell. commentar. lib. 13. cap. 2. num. 4. Richard. in §. ult. num. 4. 6. Inst. de verbis obligat. Caldas de emption c. 10. num. 10. Morla in empor. dict. tit. 9. 9. 7. num. 4. Marecot. variar. lib. 2. c. 70. num. 11. Anton. Gom. d. num. 20. vers. Secundo principaliter, in fine Hermosill. cum aliis in l. 7. glof. 4. à princ. tit. 5. part. 5. Ratio est, quia cum contractus hic bona fide sit, nihil magis bona fide congruit, quam id præstare, quod quis promisit, & inter contrahentes actum est, ut inquit Ulpianus in lex empo. 11. ff.

Pari ratione, in matrimonio ex initio consensu jas 21

Dd 2 in

de actionib. empti, nec emptor interesse pro re invitus accipere cogi potest, contra regulatu l. 2. §. Mutui datio, ff. de reb. credit. quod explicat Amatus, rationibus contrariorum respondens, sup. a n. 4.

Quæ conclusio facilis admittenda est, si juramento 15 contractus confirmetur, Amat. cum aliis, n. 7. Hermosill. ubi proxime, n. 5. Seraphin. de privileg. jurament. privileg. 74. aut si interveniat clausula. Precarii, Constitutiva; Amat. alios referens, nu. 8. Vel si instrumento venditionis clausula guarentigia inferatur, Amat. numer. 9. ubi allegat Bald. in l. 1. C. de sentent. que pro eo quod interest, Fabian. de Monte de emption. q. 6. n. 40.

Ubi autem venditor tradere recusat non obtemperans 16 Judicis praecerto, potest ei manu militari res auferri, Marscot. qui testatur ita fuisse decimus, d. n. 11. Amat. nu. 10. Hermosill. n. 3. Osuald. sup. Plor. in l. si quando, n. 171. C. unde vi, licet Ant. Fab. de errorib. decad. 17. error. 7. n. 6. teneat, solum peccarum, & mulierum comminatione polle venditorem ad tradendum compelli.

An idem, quod de venditore, dicendum sit de eo, qui emit cum pacto de retrovendendo, quod scilicet ad tradendum rem præcisè teneatur; dubia quæsto est, & in terminis juris communis receptius est, non tenerat ex l. 42. tit. 5. p. 5. contrarium probari videtur. Vide Greg. Lop. ibi, glof. 4. ubi Hermosill. alios laudat, Castill. ubi proxime, Pinell. in l. 2. part. 2. cap. 3. num. 11. C. de rescind. vendit. Cardin. Tusci. sup. num. 8. Ant. Gom. in dict. cap. 2. num. 29. ad fin. Aretin. conf. 6. in princip. & de jure Regio tenuendum est, promissionem de vendendo idem operari, ac venditionem, cum ex pacto nudo oriatur actio, l. 2. tit. 16. lib. 5. Recopilat. Hermosill. in l. 10. glof. 1. n. 10. tit. 5. p. 5.

Ibi: Scio etenim posse jure defendi.

Adversus conclusionem communem traditam, num. 14. 18 quod scilicet venditor cogi non possit præcisè ad rem tradendum, quoniam possideat; sed quod interesse solvendo liberetur, pro viribus defendit Fachinæ. controversiar. lib. 2. cap. 20. per tot. utriusque sententia fundamenta referens, & contrariai satisfaciens. Ant. Fab. sup. decad. 8. error. 4. Sed à priore deviandum non est. Utrum juretur in item contra venditorem, qui rem non tradit, docent laudati ab Hermosill. in d. l. 7. glof. 4. n. 4. iii. 5. p. 5.

Vers. Primum, eam decisionem.

Constitutio d.l. quoties, non obtinet locum, ubi ex contracto absque traditione dominium transfertur, quoniam tunc ex quo quis contraxit, jus in re acquirit; unde licet in eadem, utriusque possideat; Ant. Gom. d. cap. 2. num. 20. vers. Septimo, principaliter extende, ad med. Molin. disp. 169. num. 7. Mozzi. dict. cap. de natura lib. empion. num. 3. 4. Barbos. in d.l. quoties, ant. 3. Merlin. d. quaf. 30. num. 7. Gregor. Lop. in d. l. 50. glof. 1. Lessi. d. dubit. 20. num. 141. Fular. de substitutionib. quaf. 674. n. 30. Peregrin. de fidicommis. art. 5. 1. n. 7. 3. Pet. Barbos. in rubric. part. 2. num. 8. 5. ff. solut. matrimonio. Hermosill. cum aliis, in d. l. 50. glof. 1. n. 23.

Hinc deducitur, quod in iuribus spiritualibus præfata constitutio admittenda non est, quæ absque traditione transferuntur. Sic quando duobus idem beneficium conferunt, illi potior est, qui primus titulum obtinuit, eti alter prius adipiscatur possessionem; cap. eum, cui. 7. de præbend. lib. 6. Glos. in cap. qui prior 5. 4. de reg. jur. eod. lib. Gregor. Lop. ubi proxime, Fachin. lib. 7. cap. 33. vers. Non offendunt, Gonçal. ad reg. 8. Canceller. glof. 15. num. 17. Aug. Barbos. in dict. collectan. ad l. quoties, n. 14. Gail. prædicar. observat. lib. 2. observat. 55. 2. 9. Hermosill. n. 20. Quoniam ex titulo jus reale statim in beneficio queratur, cap. si tibi absenti 17. de præbend. lib. 6. Glos. ult. in cap. penult. eod. tit. D. Covar. inst. lib. 3. cap. 16. num. 1. Lotter. de re beneficiar. lib. 3. quaf. 8. numer. 17. 8. Cassador. decis. 5. num. 5. de privileg. Flamin. de resignat. beneficiar. lib. 2. q. 16. num. 2. Vivian cum multis, in præ. juris patronat. lib. 13. c. 2. n. 2. 10.